Aşure Günü

TARİHE MEYDAN OKUYAN GÜN

Bu gün 10 Muharrem. Yani Aşure Günü.

Hazret-i Âdem Aleyhisselâm zamanından beri müstesnâ bir gün olarak tanınan Muharrem'in onuncu gününe Aşûre günü deniyor. Arapça "aşr" veya "âşir" kelimelerinden türetilmiş olan "aşûre", onuncu gün demektir.

Aşûre gününe izâfe edilen bir hayli tarih vardır. Nice günler unutulmuş, geçmiş; ama bu gün unutulmamıştır. Yani bu gün, tarihe meydan okuyan gündür.

Allah Teâlâ'nın arşı, melekleri, gökleri, yeri ve Hz. Âdem Aleyhisselâm'ı bu gün yarattığı; Hazret-i Âdem Aleyhisselâm'ın tövbesinin bu gün kabul edildiği; Hazret-i Nuh Aleyhisselâm'ın gemisinin Cûdî dağına bu gün oturduğu; Hazret-i Yûnus Aleyhisselâm'ın balığın karnından bu gün çıkarıldığı; Hazret-i İbrâhim, Hazret-i Mûsâ ve Hazret-i Îsa Aleyhimüsselâm'ın bu gün doğdukları; Hazret-i İbrâhim Aleyhisselâm'ın Nemrut'un ateşinden bu gün kurtulduğu; Hazret-i Yakub Aleyhisselâm'ın oğlu Yûsuf Aleyhisselâm'a bu gün kavuştuğu; Hazret-i Eyyüb Aleyhisselâm'ın hastalıktan bu gün şifâ bulduğu; Hazret-i Mûsâ Aleyhisselâm'ın kavminin Firavunun zulmünden bu gün kurtulduğu ve Firavunun bu gün denizde boğulduğu; Hazret-i Dâvud Aleyhisselâm'ın tövbesinin bu gün kabul edildiği; Hazret-i Süleyman Aleyhisselâm'a bu gün mülk verildiği; Hazret-i Îsa Aleyhisselâm'ın bu gün gök yüzüne yükseltildiği rivâyetleri mevcuttur.

Bu haberlerden belki bir kısmı doğrulanmaya muhtaç olsa da, bir kısmının Peygamber Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselâm tarafından doğrulandığı bilinmektedir.

AŞURE GÜNÜ ORUCU

Medîne'ye hicretinden sonra Yahûdîlerin Aşûre gününde oruç tuttuklarını gören Peygamber Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselâm, kendisi bildiği halde:

"Bu ne orucudur?" diye sordu.

Yahûdîler:
"Bu gün salih bir gündür! Bu gün Allah'ın, Benî İsrâil'i Firavunun elinden kurtardığı gündür! Mûsâ (as), bu İlâhî lütfa şükür için oruç tutmuştur. Bundan dolayı biz de tutarız!" dediler.

Allah Resûlü Aleyhissalâtü Vesselâm da bu haberi yalanlamayarak:
“Biz Mûsâ’nın sünnetini ihya etmeye sizden daha ziyade lâyıkız!” buyurdu, o gün oruç tuttu ve ashaba da oruç tutmalarını emretti.1

Buharî’de, Hazret-i Âişe’den de (ra) şöyle bir rivayet mevcuttur: Câhiliyet devrinde Kureyş Muharremin onuncu gününde (Aşûre gününde) oruç tutardı. Hicretten önce Peygamber Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselâm da bu gün oruç tuttu. Medine’ye hicretlerinden sonra da Muharremin onuncu günü oruç tutmaya devam etti. Ashaba da bu gün oruç tutmalarını emretti. Ancak Hicretin ikinci senesi Ramazan orucu farz kılınınca Muharremin onuncu günü orucunu bıraktı. Artık dileyen bu orucu tuttu; dileyen tutmadı.2

Hazret-i Âişe’den (ra) bir diğer rivayet de şöyledir: “Ramazan orucu farz kılınmazdan önce Müslümanlar Muharremin onuncu gününde (Aşûre gününde) oruç tutarlar ve Kâbe’ye yeni örtü örterlerdi. Cenab-ı Hak Ramazan orucunu farz kılınca, Allah Resûlü Aleyhissalâtü Vesselâm: “Muharremin onuncu günü orucunu tutmak isteyen yine tutsun; tutmak istemeyen de tutmasın!” buyurdu.3

BUGÜN FAZİLET OLANLAR

Hazret-i Nuh (as) zamanından beri bütün Hak dinlerde makbul olan Muharremin onuncu gününde oruç tutmak, Yahûdiler için farz kılınmıştı. Peygamber Efendimiz (asm) önceleri Muharrem’in onuncu gününde oruç tutmuşsa da, Ramazan orucu farz kılındıktan sonra bırakmış ve Yahûdîlere muhalefet olsun diye bu gün nafile oruç tutmak isteyenlere ya bir gün öncesi ile, ya da bir gün sonrası ile birlikte oruç tutmalarını tavsiye buyurmuştur.

Netice olarak, Muharremin onuncu günü bir gün öncesi veya bir gün sonrası ile oruç tutmayı sünnet olarak zikredebiliriz. Bunun dışında Muharremin onuncu gününe mahsus olarak yapıla gelen yıkanmak, gözlere sürme çekmek, süslenmek, kına yakmak, bayramlaşmak, hububat ile karışık aşûre pişirmek, sadaka vermek, mescitleri ziyaret etmek, kurban kesmek gibi davranışlar sünnet değil, mubahtır. Muharremin onuncu gününde “aşûre” adıyla bilinen aşı pişirmek ve dağıtmak, örfümüzce benimsenmiş güzel bir âdettir.

HAZRET-İ HÜSEYİN (RA) İÇİN DUÂ

Bedîüzzaman Hazretlerinin “vak’a-i ciğersûz” diye nitelediği4 Hazret-i Hüseyin’in (ra) Kerbelâ’da şehit edilişi de, kaderin bir cilvesidir ki, Hicrî 10 Muharrem 61 yılında, yani bu gün vaki olmuştur. Muharremin onuncu gününün Şiâ için siyâsî önem içermesi ve bir matem günü olarak ilan edilmesi de bundandır.

Bu vesileyle; bundan bin üç yüz yetmiş üç yıl önce bu gün insafsızca şehit edilen ve Üstad Bedîüzzaman Hazretlerinin (ra), Cevşenü'l-Kebîr'i ders aldığını bildirdiği iki imamdan birisi olan5 Hazret-i Hüseyin'in (ra) Cennet-mekân ruhunu bu gün hayırla ve duâ ile analım.

Dipnotlar:

1- Sahih-i Buhârî, C.6, Savm,No: 945
2- Buhârî, C.6, Savm, No: 944
3- Buhârî, C.6, S.106
4- Bedîüzzaman, Mektûbât, S. 99
5- Bedîüzzaman, Emirdağ Lahikası, S.183